

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО — ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Біологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 Біологія
галузі знань 09 Біологія
Кваліфікація: бакалавр з біології

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Херсонського
державного університету
Голова вченої ради ХДУ

(Володимир ОЛЕКСЕНКО)
(протокол № 15 від «31» 05 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «04» 06 2021 р.

Ректор Херсонського
державного університету

(Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ)
(наказ № 644-Д від «04» 06 2021 р.)

Херсон, 2021 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Біологія» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти є нормативним документом згідно із «Стандартом вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (наказ №1457 від 21 листопада 2019), який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів.

Гарант освітньо-професійної програми:

Гасюк Олена Миколаївна - кандидатка біологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри біології людини та імунології ХДУ;

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

Ходосовцев Олександр Євгенович – доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки ХДУ;

Мойсієнко Іван Іванович - доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки ХДУ;

Шкуронат Анастасія Вікторівна - доцентка, кандидатка біологічних наук, доцент, заступниця декана з навчально-методичної роботи та практик, помічниця декана із забезпечення якості освіти;

Бесчасний Сергій Павлович - доцент, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології ХДУ;

Мельник Руслана Петрівна - доцентка, кандидатка біологічних наук, доцентка кафедри ботаніки ХДУ;

Загороднюк Наталія Володимирівна - кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки ХДУ;

Орлова-Гудім Катерина Сергіївна – магістр біології, асистентка кафедри екології і географії ХДУ

Лагутіна Ганна Григорівна, в.о. директора Комунального некомерційного підприємства «Херсонський обласний центр служби крові» Херсонської обласної ради;

Горбенко Марина Тарасівна, здобувач вищої освіти ступеня бакалавр за освітньою програмою «Середня освіта (Біологія)»;

Захаров Олексій Олексійович, голова студентської ради факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Сергій Скорик - В.о. директора Національного природного парку «Камянська січ».

Галина Панченко – бактеріолог Лабораторії особливо небезпечних інфекцій ДУ «Херсонський обласний лабораторний центр» МОЗ України.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Біологія» зі спеціальності 091 Біологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет біології, географії і екології, кафедра ботаніки, кафедра біології людини і імунології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр. Освітня кваліфікація: бакалавр з біології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Біологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат серія УД №22007918 Термін дії до 1 липня 2028 року
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Перегляд освітньої програми 1 раз на 2 навчальних роки
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Формування фахівців, здатних до розв'язання широкого кола теоретичних та експериментальних питань у галузі біологічних наук і на межі предметних галузей, що передбачає проведення досліджень, для вивчення та оцінки стану біологічних систем, моніторингу їх використання, з подальшим практичним використанням результатів	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	09 «Біологія» / 091 «Біологія»

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освіта з біології за спеціальністю Біологія. Формування у випускників здатностей до дослідження і оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення, інтерпретації та використання результатів біологічних досліджень, із широким доступом до працевлаштування. Ключові слова: життєдіяльність, біологічні системи різного рівня організації, онтогенез, філогенез, біорізноманіття.
Особливості програми	Невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки бакалавра є обов'язкові навчально-польові, навчально-лабораторна, виробнича та виробнича переддипломна практики. Програма має регіональний аспект, що реалізований через вивчення місцевого природного біорізноманіття та шляхів його збереження. Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, організаціях. Програма надає можливість стажування за проектом Еразмус+, згідно з діючою угодою.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота професіонала в галузі біології, здатного здійснювати професійну практичну діяльність на підприємствах та установах біологічного, медичного, екологічного, природоохоронного, біотехнологічного профілю різної форми власності та підпорядкування. Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): 71.20 - Технічні випробування та дослідження (немедичні лабораторні аналізи, діяльність із проведення перевірок гігієни харчування). 72.1 - Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. 72.11 - Дослідження й експериментальні розробки у сфері біотехнологій. 72.19 - Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук 74.90 - консультування у сфері навколишнього середовища. 75.00 - Тестування матеріалів, які взяті у тварин. 86.90 - Інша діяльність у сфері охорони здоров'я (лабораторії аналізу крові). Професійні види робіт (за ДК 003:2010): 221 - Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук 2211 - Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій 2211.2 - Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій
Подальше навчання	Можливість навчання на програмах 7 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 7 рівня EQF-LLL. Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти «магістр» та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти, академічна мобільність.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику (навчальні лабораторії та виробництво), практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (методи лабораторних та польових досліджень, методи статистичної обробки експериментальних даних, використання

	інформаційних та комунікаційних технологій). Основні форми освітнього процесу: лекції, практичні заняття, семінари, лабораторні роботи, навчально-польові практики, курсова робота, виробнича та переддипломна практика, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами. Під час останнього року дається час на написання кваліфікаційної роботи, яка презентується та обговорюється шляхом публічного захисту.
Оцінювання	Відповідно до вимог Європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти оцінювання результатів навчання як інструмент визнання успішного завершення здобувачем освіти обов'язкових видів навчальної діяльності й досягнення програмних результатів навчання за окремими освітніми компонентами / навчальними дисциплінами і освітньою програмою загалом. Усне та письмове опитування; тестовий контроль; заліки, екзамени, презентації; звіти з навчальних та виробничих практик; захист курсової та кваліфікаційної роботи; комплексний кваліфікаційний екзамен. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: <ul style="list-style-type: none"> - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; Оцінювання знань здобувачів регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті. <ul style="list-style-type: none"> - Оцінювання результатів навчання в ХДУ здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і професійних компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

	<p>ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.</p> <p>СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати збір, ресстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.</p> <p>СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p> <p>СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.</p> <p>СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПР01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.</p> <p>ПР02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.</p> <p>ПР03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.</p> <p>ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення</p> <p>ПР06. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності..</p> <p>ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.</p> <p>ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p>ПР09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної</p>

	<p>безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.</p> <p>ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>ПР11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.</p> <p>ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.</p> <p>ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.</p> <p>ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.</p> <p>ПР16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.</p> <p>ПР17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.</p> <p>ПР18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.</p> <p>ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.</p> <p>ПР20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.</p> <p>ПР21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.</p> <p>ПР22. Поеднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПР23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.</p> <p>ПР24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Для реалізації освітньої компоненти залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти з досвідом викладацької та / або науково-дослідницької роботи.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання програм навчальних дисциплін / силабусів у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: науково-дослідні лабораторії кафедр, між кафедральну лабораторії Молекулярної біології, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані науково-навчальні</p>

	лабораторії, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 091 Біологія.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu/ - точки бездротового доступу Інтернет; - Наукова бібліотека ХДУ, читальні зали; - Херсонський віртуальний університет http://dls.ksu.kherson.ua/; - система дистанційного навчання «KSU Online» http://ksuonline.kspu.edu/; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/; - Інституційний репозитарій Херсонського державного університету eKhSUIR (eKhSUIR.kspu.edu) - Міжнародна наукова база даних Web of Science (наказ №1286 від 19.09.2017 р. Про надання доступу ВНЗ і науковим установам до електронних наукових баз даних) http://csi.webofknowledge.com/CSI/exit.do?Func=Exit&SID=C69ThC1gNFywkq7IRZQ; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - силабуси освітніх компонент; - програми практик
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Відповідно укладених договорів між ХДУ та університетами України. Індивідуальна, за бажанням здобувача освіти. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (м. Київ). Угода від 10.12.2012 № 01-30. Термін дії 2022 рік. 2. ДВНЗ «Запорізький національний університет». Угода від 18.12.2012 № 913/12. Термін дії 2022 рік. 3. ДВНЗ «Криворізький національний університет». Угода від 20.11.2013 № 03-57. Термін дії 2023 рік. 4. Житомирський державний університет імені Івана Франка. Угода від 03.11.2014 № 16. Термін дії 2024 рік. 5. Класичний приватний університет (м. Запоріжжя). Угода від 02.07.2014 № 03-19. Термін дії До прийняття рішення про припинення 6. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Угода від 20.12.2013 № 03-64. Термін дії 2023 рік. 7. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка. Угода від 10.06.2013 № 03-26. Термін дії 2023 рік. 8. Мелітопольський державний університет імені Богдана Хмельницького. Угода від 18.12.2012 № 01-32. Термін дії 2022 рік. 9. Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Угода від 23.11.2017 № 03-13. Термін дії До прийняття рішення про припинення. 10. Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського. Угода від 09.04.2013 № 03-18. Термін дії 2023 рік. 11. Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. Угода від 15.12.2012 № 01-13. Термін дії 2022 рік. 12. Східноукраїнський національний університет імені Лесі Українки. Угода від 05.09.2016 № 03-5/34-У. Термін дії 2026 рік. 13. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького.

	<p>Угода від 29.12.2012 № 01-34. Термін дії 2022 рік.</p> <p>14. Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Угода від 20.11.2013 № 03-59. Термін дії 2023 рік.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Академічна мобільність студентів та викладачів відповідно до угоди про міжнародну академічну мобільність:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Угода №28-53 Поморська Академія в м. Слупськ (Республіка Польща). Термії дії: 11.03.2020 – 11.03.2025 2. Угода №01-8 Університет ім. Адама Міцкевича м. Познань (Республіка Польща). Термін дії: 04.04.2006 - безстроковий термін 3. Угода №28-55 Університет ім. Сюлеймана Деміреля (Туреччина). Термін дії: 28.02.2020 - 28.02.2025 4. Угода №28-56. Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (Республіка Болгарія). Термін дії: 25.08.2020 – 25.03.2023.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>У межах ліцензованого обсягу спеціальності за акредитованими освітніми програмами та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

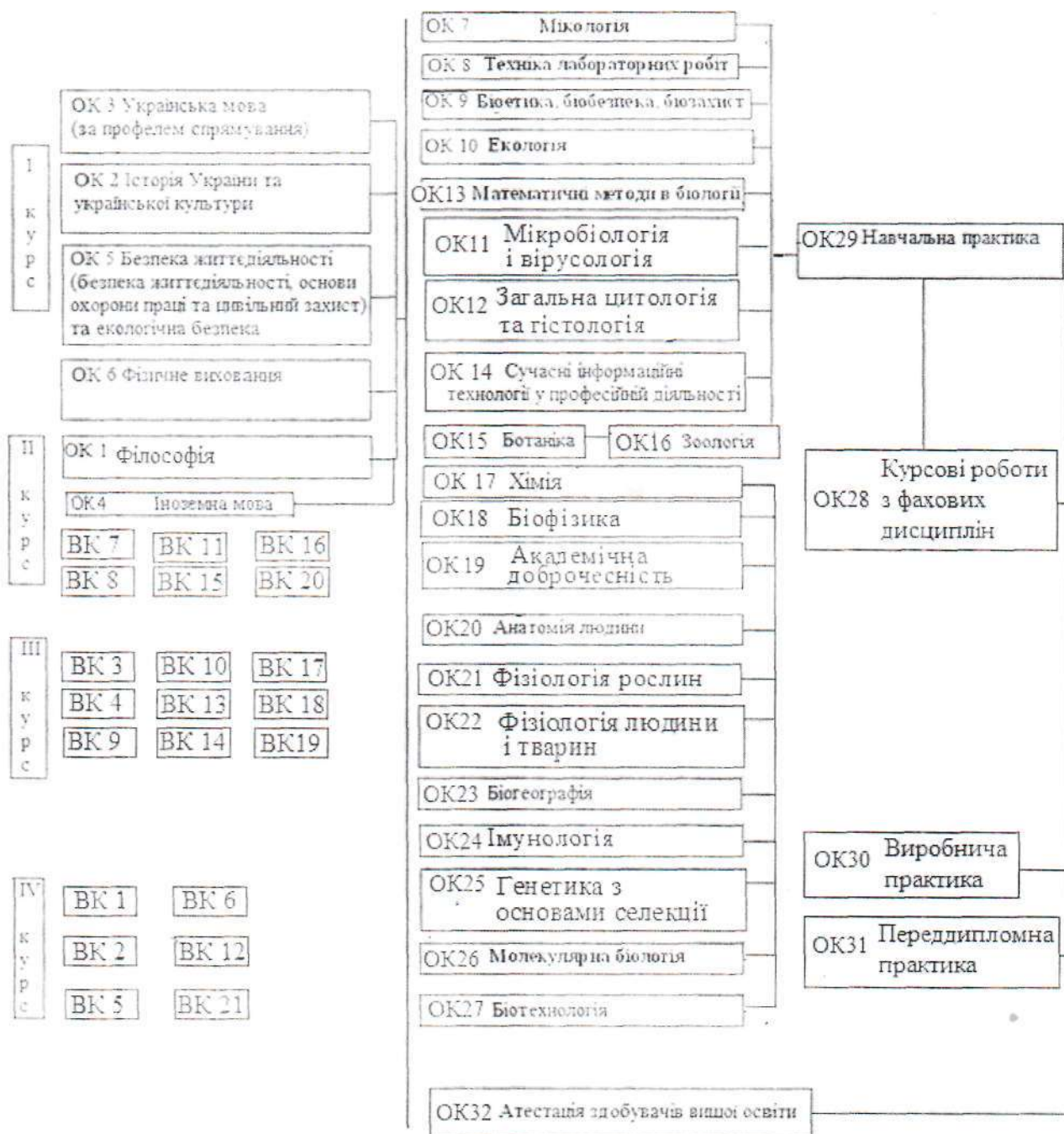
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОК				
Цикл загальної підготовки				
OK1	Філософія	5	екзамен	3
OK2	Історія України та української культури	3	диф. залік	2
OK3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диф. залік	1
OK4	Іноземна мова	5	диф. залік	3
OK5	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диф. залік	2
OK6	Фізичне виховання	3	диф. залік	2
Разом за циклом:		22		
Цикл професійної підготовки				
OK7	Мікологія	4	диф. залік екзамен	2 3
OK 8	Техніка лабораторних робіт	3	екзамен	1
OK 9	Біотехніка, біобезпека, біозахист	3	екзамен	2
OK10	Екологія	3	диф. залік	1
OK11	Мікробіологія і вірусологія	4	диф. залік екзамен	1 2
OK12	Загальна цитологія та гістологія	5	екзамен	1,2
OK13	Математичні методи в біології	3	екзамен	1
OK14	Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	диф. залік	1
OK15	Ботаніка	8	диф. залік екзамен	1,2,3 4
OK16	Зоологія	8	диф. залік екзамен	1,2 3
OK17	Хімія	3,5	диф. залік	4
OK18	Біофізика	3	екзамен	3
OK19	Академічна доброчесність	3	диф. залік	3
OK20	Анатомія людини	3	екзамен	4
OK21	Фізіологія рослин	4	диф. залік екзамен	4 5
OK22	Фізіологія людини і тварин	6	диф. залік екзамен	5 6
OK23	Біогеографія	4,5	диф. залік екзамен	5 6
OK24	Імунологія	6	диф. залік екзамен	7 8
OK25	Генетика з основами селекції	3,5	диф. залік екзамен	7 8

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
OK26	Молекулярна біологія	5,5	екзамен	7
OK27	Біотехнологія	3	екзамен	8
OK28	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диф. залік	
OK29	Навчальна практика	18	диф. залік	1,2,4,6
OK30	Виробнича практика	12	диф. залік	8
OK31	Переддипломна практика	1,5	диф. залік	8
OK32	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	захист	8
Разом за циклом:		128		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		150		
Вибіркові компоненти освітньої програми*				
Цикл загальної підготовки				
ВК1	Дисципліна вільного вибору студента 1	3	диф. залік	7
ВК2	Дисципліна вільного вибору студента 2	3	диф. залік	7
ВК3	Дисципліна вільного вибору студента 3	3	диф. залік	5
ВК4	Дисципліна вільного вибору студента 4	3	диф. залік	6
ВК5	Дисципліна вільного вибору студента 5	3	диф. залік	7
ВК6	Дисципліна вільного вибору студента 6	5	диф. залік	8
ВК7	Дисципліна вільного вибору студента 7	5	диф. залік	3
ВК8	Дисципліна вільного вибору студента 8	5	диф. залік	4
ВК9	Дисципліна вільного вибору студента 9	5	диф. залік	5
ВК10	Дисципліна вільного вибору студента 10	5	диф. залік	6
ВК11	Дисципліна вільного вибору студента 11	5	диф. залік	3
ВК12	Дисципліна вільного вибору студента 12	5	диф. залік	8
ВК13	Дисципліна вільного вибору студента 13	5	диф. залік	5
ВК14	Дисципліна вільного вибору студента 14	5	диф. залік	6
Разом за циклом:		60		
Цикл професійної підготовки				
ВК 15	Дисципліна вільного вибору студента 15	5	диф. залік	3
ВК 16	Дисципліна вільного вибору студента 16	5	диф. залік	4
ВК 17	Дисципліна вільного вибору студента 17	5	диф. залік	5
ВК 18	Дисципліна вільного вибору студента 18	3	диф. залік	5
ВК 19	Дисципліна вільного вибору студента 19	3	диф. залік	6
ВК 20	Дисципліна вільного вибору студента 20	4	диф. залік	4
ВК 21	Дисципліна вільного вибору студента 21	5	диф. залік	8
Разом за циклом:		30		
Загальний обсяг вибірових компонент:			90	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240	

* Список ВК представлено у додатку А до освітньої програми.

Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Біологія» спеціальності 091 Біологія проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи з біології (структура, фізіологія та еволюція біологічних систем і методи дослідження біологічних систем).

Завершується атестація врученням документу встановленого зразку про присудження ступеня бакалавра і з присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр з біології.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Вимоги до кваліфікаційної роботи: кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.

Продовження

	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32
ПР01								+	+	+						
ПР02												+			+	
ПР03			+									+			+	
ПР04												+				
ПР05																
ПР06	+	+														
ПР07			+									+				
ПР08					+			+	+	+						
ПР09				+				+			+					
ПР10																
ПР11	+									+						
ПР12				+		+										
ПР13									+							
ПР14							+									
ПР15								+			+					
ПР16								+								
ПР17							+									
ПР18																
ПР19				+									+			
ПР20			+									+	+			
ПР21							+							+		
ПР22			+											+		
ПР23														+		
ПР24	+	+			+	+								+		

Додаток А до освітньої програми «Біологія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Дисципліни вільного вибору студента			
ВК1	За електронним каталогом ХДУ	3	диф. залік
ВК2	За електронним каталогом ХДУ	3	диф. залік
ВК3	За електронним каталогом ХДУ	3	диф. залік
ВК4	За електронним каталогом ХДУ	3	диф. залік
ВК5	За електронним каталогом ХДУ	3	диф. залік
ВК6	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК7	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК8	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК9	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК10	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК11	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК12	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК13	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК14	За електронним каталогом ХДУ	5	диф. залік
ВК15	15.1 Психофізіологія	5	диф. залік
	15.2 Гігієна		
	15.3 Біохімія		
ВК16	16.1 Охорона природного біорізноманіття	5	диф. залік
	16.2 Гербарна справа		
	16.3 Фітоіндикація		
ВК17	17.1 Клітинні основи кровотворення	5	диф. залік
	17.2 Гомеостаз і регуляція функцій організму		
	17.3 Фізіологічні основи раціонального харчування		
ВК18	18.1 Прикладна агробіологія	3	диф. залік
	18.2 Профілактика інфекційних захворювань		
	18.3 Токсикологія		
ВК19	19.1 Загальне землезнавство	3	диф. залік
	19.2 Паразитологія з основами біоценології		
	19.3 Екологія тварин		
ВК20	20.1 Небезпечні рослини в житті людини	4	диф. залік
	20.2 Дендрологія		
	20.2 Екологія рослин		
ВК21	21.1 Ліхенологія та бріологія	5	диф. залік
	21.2 Заповідна справа		
	21.2 Біологія несудинних рослин		

Гарант
освітньої програми «Біологія»

Олена ГАСЮК